

**Aktuální problémy samospráv
pohledem starostů obcí 1. typu**

Ing. Mgr. Jan Sedláček



Konference Moderní veřejná správa

15.9.2016 - Vysoká škola ekonomická v Praze

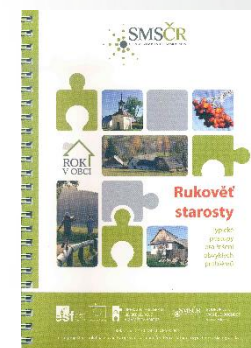
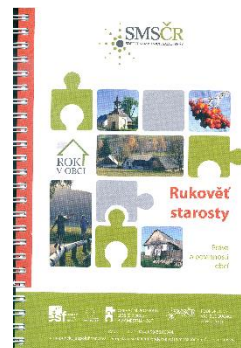
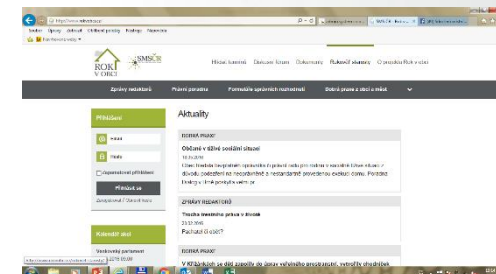
Aktuální problémy samospráv pohledem starostů obcí I. typu

1. Projekt Rok v obci
2. Studie individuálních schopností starostů obcí I. typu
3. Další nástroje monitorování problémů
4. Zatíženost starostů zákonnými povinnostmi
5. Nejčastější problémy starostů a místostarostů
6. Oblasti, ve kterých by starostové ocenili vzdělávání a podporu
7. Závěrečné zamyšlení



Rok v obci, projekt pro všechny malé obce

- Celorepublikový projekt SMS ČR z OP LZZ
- Podpora starostů a místostarostů malých obcí
- Metodická pomoc při vedení obcí
- Výstupy:
 - Rukověť starosty – publikace pro starosty
 - Online hlídač termínů a Informační portál „Rok v obci“
 - Koncepční návrh legislativních změn
 - Studie individuálních schopností starostů



Studie individuálních schopností starostů v obcích I. typu

- vznikla ve spolupráci se starosty obcí I. typu
- bylo osloveno všech 5857 starostů v obcích I. typu, do průzkumu se zapojilo 1052 z nich, tj. 18%
- zapojili se starostové ze všech 13 krajů,
z toho 999 mužů a 53 žen, 703 uvolněných a 349 neuvolněných
- formy průzkumu – dotazníkové šetření na podzimních seminářích
 - elektronické dotazníky
 - telefonické dotazování

Struktura dotazníku

Rok v obci

- informace o respondentovi (věk, vzdělání, rodák, funkce)
- informace o obci (počet obyvatel, zastupitelů, zaměstnanců)
- informace o majetku obce (les, inženýrské sítě, příspěvkové organizace, jednotka SDH, ohrožení povodněmi)
- informace o činnostech obce (veřejnosprávní smlouvy, typy správních rozhodnutí, vyhlášky a nařízení obce, spolupráce obcí)
- zvládání státní správy (evidence obyvatel, kácení, sociální služby)
- ostatní činnosti (odpady, územní plánování, místní komunikace, zákon 106, NOZ, majetková přiznání)



Další nástroje monitorování problémů a potřeb samospráv

- evaluační dotazníky závěrečných seminářů projektu – vyplněno 220 dotazníků starosty ze 13 krajů
- dotazníkové šetření, které proběhlo při ukončení projektu v listopadu 2015 prostřednictvím portálu Rok v obci, do kterého se zapojilo 834 starostů a místostarostů

Zatíženost starostů zákonnými povinnostmi

Podíl odpovědí respondentů na otázku týkající se zátěže vyplývající ze zákonu

Zdroj: PROCES vlastní průzkum: Studie individuálních schopností starostů obcí I. typu, 2015

| Zákony z nichž vyplývají zákonné povinnosti pro starosty a místostarosty | Průměrný postoj na škále |
|--|--------------------------|
| zákon č. 128/2000 Sb., o obcích | 77,38 |
| zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů | 62,13 |
| zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím | 61,38 |
| zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů | 58,17 |
| zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce | 56,88 |
| zákon č. 500/2004 Sb., správní řád | 56,53 |
| zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách | 54,11 |
| zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník | 52,32 |
| zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon | 45,73 |
| zákon č. 256/2013 Sb., katastrální zákon | 44,99 |

Zatíženost starostů zákonnými povinnostmi

Zátěž starostů a místostarostů při výkonu funkce zákony dle velikosti obce

Zdroj: PROCES vlastní průzkum: Studie individuálních schopností starostů obcí I. typu, 2015

| Zákony | Počet obyvatel/ průměrný postoj | | | | |
|--|---------------------------------|-----------|-----------|-------------|--------------|
| | Do 100 | 101 - 300 | 301 - 500 | 501 – 1 000 | 1 001 a více |
| Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích | 19,8 | 28,9 | 27,5 | 29,8 | 28,0 |
| Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád | 46,0 | 45,3 | 50,2 | 47,2 | 48,4 |
| Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník | 37,5 | 50,2 | 54,0 | 54,6 | 55,2 |
| Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách | 43,5 | 57,0 | 61,6 | 61,5 | 67,3 |
| Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon | 37,0 | 48,5 | 52,6 | 49,1 | 48,2 |
| Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce | 32,3 | 36,6 | 43,2 | 43,5 | 37,7 |
| Zákon č. 256/2013 Sb., katastrální zákon | 39,1 | 46,3 | 45,4 | 44,5 | 43,9 |
| Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů | 39,0 | 45,0 | 45,1 | 49,2 | 50,2 |
| Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím | 43,0 | 46,5 | 48,1 | 47,0 | 51,2 |
| Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů | 35,4 | 44,2 | 44,1 | 41,8 | 44,8 |

Nejčastější problémy starostů a místostarostů

Problémy, které respondenti řeší nejčastěji dle počtu obyvatel obce

Zdroj: PROCES vlastní průzkum: Studie individuálních schopností starostů obcí I. typu, 2015

| Problémy | Počet obyvatel/procento kladných odpovědí (%) | | | | |
|---------------------------------------|---|-----------|-----------|-------------|--------------|
| | Do 100 | 101 - 300 | 301 - 500 | 501 - 1 000 | 1 001 a více |
| Odchyt volně pobíhajících psů | 17,4 | 23,9 | 36,9 | 33,5 | 44,5 |
| Jiné případy z oblasti ochrany zvířat | 2,2 | 7,5 | 6,2 | 7,0 | 5,7 |
| Sousedské spory | 43,5 | 39,2 | 46,4 | 37,4 | 44,1 |
| Přestupky občanů | 6,5 | 9,0 | 15,8 | 18,2 | 19,8 |

Další problémy vyplývající z šetření

- administrativa spojená s agendou veřejné správy
- provoz a údržba infrastruktury obce
- černé skládky, odpady (svoz, třídění apod.)
- investice a dotace
- společenský a kulturní život obce
- dopravní problémy
- kácení dřevin
- majetkoprávní vztahy občanů
- vandalismus v obci.

Oblasti, v kterých by starostové ocenili vzdělávání či podporu

- Právnícké věci, Právní minimum
- Veřejné zakázky
- Kompetence starosty, pravomoce starosty
- Dotace
- Vodní hospodářství obcí
- Strategické plánování, Strategický rozvoj obcí
- Vše kolem příspěvkových organizací
- Asertivní chování, Jak zvládnout prudiče
- Datové schránky



Oblasti, v kterých by starostové ocenili vzdělávání či podporu

- **Zákonné normy upravující činnost**
- **Agenda Czech point**
- **Registr obyvatel (ohlašovny, trvalý pobyt, aj.)**
- **Organizace obcí**
- **Zákon o obcích**
- **Uzavírání smluv**

Jako velmi důležitý se ukázal požadavek setkávání starostů a výměnu zkušeností!

Závěrečné zamyšlení

- V listopadu roku 2007 byla vydána Závěrečná zpráva k projektu **IDENTIFIKACE KOMPETENCÍ ZATĚŽUJÍCÍCH VÝKON VEŘEJNÉ SPRÁVY SE ZVLÁŠTNÍM PŘIHLÉDNUTÍM K MALÝM OBCÍM.**
 - Online: <http://www.mvcr.cz/clanek/identifikace-kompetenci-zatezujicich-vykon-verejne-spravy-se-zvlastnim-prihlednutim-k-malym-obcim-1-etapa.aspx>
- Od vydání této zprávy uplynulo již 9 let a zatím došlo k dalšímu obludnému nárůstu zátěže pro malé a střední obce.

Závěrečné zamyšlení

- Jenom v letošním roce připadla působnosti OÚ obce tzv. I. typu například agenda speciálního silničního stavebního úřadu ve věci místních komunikací.
- Pro obce se objevila nová povinnost vytvořit a hlavně provádět Plány rozvoje sportu.
- Plátcí DPH musí vyplňovat kontrolní hlášení.
- Některých obcí se týkají změny OZV z důvodu změn příslušných zákonů.
- Změny nastaly i při prodeji nemovitých věcí (po 1.červenci 2016).
- Můžeme hovořit o štěstí, že na obce tzv. I. a II. typu nedopadly povinnosti v souvislosti s registrem smluv.
- ...

Závěrečné zamyšlení

- Kromě obrovské administrativní zátěže trápí obce hlavně neustále změny v právních předpisech.
- Potřebujeme stabilní prostředí, kde změny právních předpisů budou jenom drobné a povedou pouze ke zlepšení situace a nikoliv ke zhoršení.
- Na obce není možné do nekonečna nakládat další povinnosti.
- Zároveň není možné na menší obce poukazovat jako na specifický problém veřejné správy v ČR.



DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. Mgr. Jan Sedláček

E-mail: starosta@obeckrizanky.cz